

COSUN MAGAZINE

03
2019

EEN SPROEIBOOM VOOR HET WATERMANAGEMENT

8

INDEX

Van de voorzitter	3
Ledenraad sluit bijzonder jaar af	4
UB-uitkering 2019	6
Bietenteelt en klimaat	7
Een sproeiboom voor het watermanagement	8
Een teelt vol uitdagingen	10
IRS-informatie	12
Vraag & Antwoord/Kort nieuws	16

CONTACT

Cosun, redactieadres

Postbus 3411, 4800 MG Breda
076-5303307
secretariaat.rvb@cosun.com
www.cosunleden.nl

Suiker Unie centraal agrarische dienst

Postbus 100, 4750 AC Oud Gastel
0165-525252
agrarischedienst@suikerunie.com
www.cosunleden.nl

COLOFON

Cosun Magazine

is een uitgave van Coöperatie
Koninklijke Cosun U.A. voor
leden van Cosun

Fotografie in dit nummer

Royal Cosun, Suiker Unie, IRS,
Michel Heerkens, Twan Wiermans,
Sanne van Hassel, Duo Foto/Wim Kooijman

Foto-omslag

Gian Scheele uit Zaamslag investeert in ver-
betering van het watermanagement

Basisontwerp

Koenders Design

Opmaak en druk

SMG-groep, Hasselt

© Coöperatie Koninklijke Cosun U.A., 2019

DIKSAPCAMPAGNE

Suiker Unie produceert in de campagne een grote hoeveelheid diksap die tussentijds wordt opgeslagen in zogeheten diksap-tanks. In totaal zijn er nu vijf van deze tanks bij de fabrieken in Dinteloord en Vierverlaten. Na de campagne verwerkt Suiker Unie dit sap tot suiker in een aparte diksapcampagne. In Dinteloord is die campagne onlangs gestart. Een kijkje nemen? Scan de code met uw smartphone en bekijk het filmpje. Het staat ook op www.youtube.com. Zoek op diksapraffinage.

TOEKOMSTPOTENTIE

Robotica en automatisering bieden de bietenteelt een ongekend scala aan toekomstige toepassingsmogelijkheden. De student Bedrijfskunde en agri-food business Jorg Joossen heeft voor Cosun de talrijke mogelijkheden van bestaande en nog te verwachten robotica en precisielandbouwsystemen geïnventariseerd.

Jorg kwam tot 126 toepassingsmogelijkheden, variërend van een sensor op een trekker die bijvoorbeeld de hoeveelheid stikstof in het gewas meet, tot zelfrijdende trekkers en robots met sensoren en drones met camera's die de gezondheidstoestand van het gewas bepalen. Met snellere detectie van ziekten en plagen kan de teler in een vroeger stadium doelgericht ingrijpen.

Perspectief bij de precisieonkruidbestrijding

Problemen

Ook heeft Jorg per gewas geïnventariseerd waar zich de grootste problemen voordoen en met welke oplossing de meeste winst te behalen is. De inventarisatie helpt Cosun bij het beantwoorden van de vraag hoe robotica de teler het beste kan ondersteunen en welke rol Cosun daarin kan spelen.

SECTOR OP SCHERP

Eind mei was de jaarvergadering van onze coöperatie. De raad van beheer legt dan verantwoording af over de jaarrekening 2018. Een jaar waarover we niet tevreden zijn. Een slechte suikermarkt met tegenvallende opbrengsten door de droogte maakte dat het financieel rendement in de bietenteelt tekort is geschoten. Overigens, door diezelfde droogte in 2018 zijn de suikervoorraden in de EU tot een minimum gedaald. Met als gevolg dat de afgelopen maanden de spotprijs op de Europese markt fors is gestegen.

Afscheid

Tijdens de jaarvergadering is afscheid genomen van Greet Prins en Jan Willem van Roessel. Greet is vanaf 2005 extern lid geweest van de raad van beheer, in een periode die te boek staat als een nieuwe fase in de geschiedenis van Cosun. Jan Willem is vanaf 2005 als secretaris van de raad van beheer betrokken geweest bij vele veranderingen. Vanaf de herstructurering van de Europese suikermarkt in 2005 tot de beëindiging van de marktordening in 2017. We zijn zowel Greet als Jan Willem veel dank verschuldigd voor de wijze waarop ze ieder hun eigen bijdrage hebben geleverd aan de coöperatie.

Schevere verhoudingen

De ongelijkheid op het speelveld in Europa neemt toe. De gekoppelde betalingen in tien lidstaten om de bietenteelt te ondersteunen, maar ook de mogelijkheid van een lidstaat om vrijstelling te verlenen voor de toepassing van neonicotinoïden maakt dat de concurrentieverhouding in de EU onder druk staat. Het zijn stuk voor stuk politieke keuzes die de landen maken. Ze zetten de discussie tussen Europese bietentelers op scherp.

Ook de aangekondigde sluiting van vijf suikerfabrieken door de Duitse suikerverwerker Südzucker, waarvan twee in Frankrijk, zet de eenheid en een sterke, gezamenlijke lobby onder druk. De krimp van het Europese areaal van ongeveer 5% in 2019 is nog niet voldoende om de Europese suikermarkt voor de lange termijn in evenwicht te brengen. Sluiting van fabrieken is nodig om de productie te verlagen. Het zijn pijnlijke keuzes die gemaakt moeten worden, waarbij bietentelers in die landen afscheid moeten nemen van een voor hen belangrijk gewas in het bouwplan.

Overheidsbeleid

De Europese besluitvorming over gewasbescherming doet afbreuk aan de wens van de akkerbouwsector om teelten verder te verduurzamen. Dat geldt ook voor het overheidsbeleid in Nederland. De minister is recent op bezoek geweest bij een bietenteler en we hebben onze dilemma's met haar besproken. Het verbieden van individuele producten, zoals neonicotinoïden of glyfosaat, leidt tot schade en tot de inzet van zwaardere middelen. Zowel de sector als de minister wil inzetten op minder milieubelasting, maar politieke keuzes leiden juist tot het tegenovergestelde. De akkerbouw heeft oog voor de maatschappelijke zorgen rondom gewasbescherming, maar ook een omslag van beleid bij het ministerie is nodig. De minister heeft toegezegd landbouwkundige belangen beter mee te wegen, maar zal haar besluit over het gebruik van neonicotinoïden niet heroverwegen. Begin juni kwam Staf (Stichting Agrifacts) naar buiten met haar rapport. Staf trekt voorzichtig de conclusie dat er geen directe link is met bijensterfte vanaf de jaren '90. De conclusie is gebaseerd op een analyse van onderzoeksresultaten en

de monitoring van 380 soorten bijen en hommels.

Kort na de publicatie van de Staf-bevindingen barstte in de social media een discussie los tussen voor- en tegenstanders. Hierbij een oproep aan de politiek om de conclusies uit het rapport op zijn feitelijke inhoud te beoordelen en zich niet te laten leiden door beeldvorming in de media.

IRS

Het IRS doet al vanaf de oprichting in 1930 onderzoek ter verbetering van de bietenteelt. Dit doel staat nog steeds als een huis, vooral nu we als bietentelers voor grote uitdagingen staan. Begin juni heeft Frans Tijink afscheid genomen als directeur van het IRS. We zijn hem veel dank verschuldigd. Jan Willem van Roessel is per 1 juni aangesteld als zijn opvolger in een periode waarin we naar antwoorden zoeken om koploper te blijven in de bietenteelt, een teelt waar we trots op mogen zijn en die gewaardeerd wordt door de maatschappij.

Dirk de Lugt
Voorzitter

LEDENRAAD SLUIT BIJZONDER JAAR AF

De ledenraad van 29 mei stond niet alleen in het teken van het vaststellen van de jaarrekening 2018. Ook is aandacht besteed aan 120 jaar coöperatieve suikeronderneming. Daarnaast is afscheid genomen van Greet Prins als lid en van Jan Willem van Roessel als secretaris van de raad van beheer. Nieuw lid is Freek Rijna.

Financieel directeur Hans Schuil gaf een toelichting op de definitieve cijfers en de verschillen met de decemberraming. De verschillen bleken beperkt. De omzet heeft geen aanpassing meer ondergaan. In het bedrijfsresultaat zitten gebruikelijke correcties voor onder meer de vaststelling van de bruto ledentoeslag 2018. Per saldo is de totale correctie bijna nihil.

Marcel Kester van EY, de controlerend accountant, lichtte de controle van de jaarrekening 2018 toe. Het opstellen van de jaarrekening is allereerst de verant-

woordelijkheid van bestuur en directie. De accountant doet daar een controle op met behulp van experts en specialisten. Daarnaast beoordeelt de accountant ook bijzondere posten, zoals de voorraadwaardering van suiker, de verkoop van het belang in SnowValley en de sluiting van Amberger.

Bijzonder jaar

De voorzitter van de raad van beheer, Dirk de Lugt, gaf in zijn toelichting aan dat 2018 een bijzonder jaar is geweest met slechte suikerprijzen, wat heeft geleid

tot een historisch verlies bij Suiker Unie. De droogte heeft gezorgd voor grote opbrengstverschillen tussen de regio's. Aviko heeft de hogere aardappelkosten kunnen vertalen in hogere verkoopprijzen. Ook Duynie heeft een goed jaar gehad. De resultaten van Sensus en SVZ zijn voor verbetering vatbaar.

Peter Dekker, commercieel directeur van Aviko, heeft een presentatie gegeven over het bedrijf. De ontwikkelingen in de aardappelmarkt gaan zeer snel. Met een marktaandeel van 20% in Europa, een nummer 1 merkpositie in Nederland en Polen en een leidende positie in granulaat en vlokken, heeft Aviko zich goed gepositioneerd. Echter, de capaciteitsvraag is zeer actueel. Aviko is een speler met mogelijkheden en een prachtig bedrijf met veel groeipotentie en ambitie.

Raad van toezicht

De voorzitter van de raad van toezicht, Jakob Bartelds, heeft de bevindingen van de raad van toezicht over de jaarrekening 2018 toegelicht en de ledenraad voorgesteld deze vast te stellen. Bartelds reageerde ook op eerdere vragen vanuit de ledenraad over de functie van de raad van toezicht. Hij stelt dat Cosun een com-

plexe bestuursstructuur heeft, maar dat iedereen wel in zijn rol moet blijven. De raad van toezicht gaat na of bij beslissingen van de raad van beheer alle relevante vragen zijn gesteld en rapporteert daarover aan de ledenraad. Deze toets is gedaan, maar de raad van toezicht had in het afgelopen jaar over de bevindingen nadrukkelijker kunnen communiceren naar de ledenraad.

De raad van toezicht zal in de toekomst bij elke ledenraadvergadering schriftelijk verslag doen van haar werkzaamheden en bevindingen. Ook zal de raad in de ledenraad voor zover nodig vaker het woord nemen over zaken.

Methodiek surplusprijs

Gert Sikken, directeur van de agrarische dienst, gaf een toelichting op de prijsbepaling voor surplusbieten. Het uitgangspunt is de verkoopprijs van suiker op

exportcontracten en de kostprijs van deze suiker. Van de marge op de verkoopprijs wordt 50% toegevoegd aan de minimumsurplusprijs van 20 euro, tot een maximum van 30 euro per ton.

Reglement ledenfinanciering

Dirk de Lugt ging in op de aanpassing van de minimale inleg bij de ledenfinanciering, waardoor met een relatief lage inleg kan worden geparticipeerd. Door de beslissing over de minimuminleg bij de raad van beheer neer te leggen, kan meer worden ingespeeld op de actuele situatie. De ledenraad ging akkoord met de aanpassing van het reglement.

Ontwikkelingen

Albert Markusse gaf een toelichting op de ontwikkelingen binnen Cosun. Cosun werkt aan een nieuwe toekomstvisie. Dit mede op basis van maatschappelijke ont-

Vragen uit de ledenraad

wikkelingen. Bij de visieontwikkeling zijn de concerndirectie, raad van beheer, raad van toezicht, voorzitters van de kringbesturen en medewerkers van de bedrijven betrokken. De conclusies worden verwacht in juli. Ze vormen het uitgangspunt voor het toekomstige beleid.

Suikemarkt

De suikerprijs op de wereldmarkt blijft laag. De prijs voor ethanol en de spotprijs in de EU zijn fors gestegen. Die laatste door de tegenvallende oogst vorig jaar, die nu tot een licht suikertekort leidt. De grote vraag is wat er gaat gebeuren met de jaarcontracten die in het derde en vierde kwartaal worden afgesloten. Het areaal in de EU in 2019 is ongeveer 5% lager dan in 2018. Dit is belangrijk voor een verlaging van het volume. Bij de suikerbedrijven in Europa zijn de zorgen heel groot. De verliezen zijn enorm. Südzucker heeft 239 miljoen euro verloren op suiker. Het leidt tot de sluiting van vijf fabrieken in Duitsland en Frankrijk. De Franse telers willen de fabrieken kopen. Nordzucker doet het nog relatief goed en investeert in de rietsuikerproductie in Australië. Tereos zit zwaar in de problemen. Daar speelt door de slechte resultaten ook een financieringsrisico. Ook Cristal Union heeft 100 miljoen verlies geleden in het eerste half jaar. Er gaat de komende jaren nog van alles gebeuren.

Maarten Boudesteijn

VERKIEZINGEN RAAD VAN BEHEER

Freek Rijna is gekozen tot lid van de raad van beheer als opvolger van Greet Prins. Freek Rijna is ondermeer commissaris bij Sligro Food Group en bij CRV Holding.

De heer Rijna is geboren in Amsterdam en komt uit een ondernemersgezin. Hij heeft bedrijfseconomie gestudeerd en is zijn loopbaan begonnen bij Unilever, waar hij in veertien jaar een internationale carrière heeft opgebouwd. Daarna heeft hij ruim twintig jaar voor FrieslandCampina op verschillende plekken in de wereld gewerkt. Arwin Bos is herkozen als lid van de raad van beheer.

Freek Rijna

Raad van Toezicht

Voor de raad van toezicht worden in november voor twee vacatures twee kandidaten aan de ledenraad voorgedragen. Wim Blijdorp, lid van de raad van toezicht, gaf in de ledenraad een toelichting op de voordrachtprocedure. In totaal waren er 24 kandidaten voor de twee functies.

UITKERINGEN IN 2019

De ledenraad heeft op 29 mei de jaarcijfers van 2018 vastgesteld. Op basis van deze cijfers kunnen de uitkeringsbedragen voor de UB-regeling berekend worden. De uitkering is gebaseerd op het resultaat van de coöperatie in de laatste zes boekjaren.

De UB-regeling voorziet in een uitkering bij bedrijfsbeëindiging of na minimaal vijftien jaar leveren. 186 bietentelers die in 2004 lid zijn geworden of in voorgaande jaren geen uitkering hebben aangevraagd, hebben dit voorjaar de kans gekregen om een UB-uitkering aan te vragen. De definitieve cijfers zijn gelijk aan de cijfers die toen gecommuniceerd zijn. De basisgegevens voor de berekening zijn weergegeven in de tabel.

Basisgegevens voor de berekening		
Boekjaar	Verwerkte tonnen biet 17%	Coöperatief resultaat (mln. euro)
2013	5.762.123	103,1
2014	6.728.809	68,2
2015	4.794.275	30,7
2016	5.593.541	17,7
2017	7.865.511	58,2
2018	6.715.719	- 11,4
Totaal 2013-18	37.459.979	266,5

Berekening gemiddelde winst per ton bieten bij 17%:
 $266,5 \text{ mln.} / 37,5 \text{ mln.} = \text{€ } 7,11$ (was: € 9,04 per ton)

In het verleden was de UB-berekening gebaseerd op het resultaat in de laatste drie jaar. Dit is echter aangepast. In 2019 is de uitkering gebaseerd op het resultaat in de laatste zes jaar. Komend jaar komt daar nog een jaar bij, zodat vanaf 2020 zeven jaren meetellen voor de bepaling van de hoogte van de uitkering. Dat blijft zo. Het uitkeringsbedrag per ton is lager dan vorig jaar. Het coöperatief resultaat in 2018 was negatief. Bij de afgesproken basisprijs van € 32,50 heeft het Nederlandse suikerbedrijf verlies geleden. Daarom gaat de uitkering iets omlaag.

Gemiddelde winst

De UB-uitkering is gebaseerd op de gemiddeld geleverde hoeveelheid standaardbieten (netto bieten omgerekend naar bieten met 17% suiker) in de campagnes waarover de uitkering berekend wordt. De gemiddeld geleverde hoeveelheid bieten wordt vermenigvuldigd met een factor die afhangt van het aantal jaren dat er geleverd is en de berekende gemiddelde winst (€ 7,11) per

ton standaardbieten. De UB-uitkering kan aangevraagd worden na vijftien jaar aaneengesloten bieten leveren, maar dit is niet verplicht. De UB-regeling komt na uiterlijk dertig jaar tot een uitkering. Het lid kan dus kiezen op welk moment de uitkering hem het beste uitkomt. Bij uitstel loopt de factor op, maar het uite keren bedrag kan zowel hoger als lager uitkomen, omdat de uitkering mede gebaseerd wordt op het resultaat van Cosun in de voorgaande jaren.

Uitkering UB 2019 (op basis gem. levering in tonnen bij 17%) Basisbedrag per ton: € 7,11		
Aantal campagnes geleverd	UB-factor	Uitkering per ton in 2019
1	0,15	€ 1,36
2	0,35	€ 3,16
3	0,55	€ 4,97
4	0,75	€ 6,78
5	1	€ 9,04
6	1,25	€ 11,30
7	1,5	€ 13,56
8	1,75	€ 15,82
9	2	€ 18,08
10	2,25	€ 20,34
11	2,5	€ 22,60
12	2,75	€ 24,86
13	3	€ 27,12
14	3,25	€ 29,38
15	3,5	€ 31,64

Uitbetaling

Leden die hun lidmaatschap hebben beëindigd of een UB-uitkering hebben aangevraagd, ontvangen de uitkering in juni. Ook leden die in de loop van 2019 alsnog hun bedrijf beëindigen, kunnen dit jaar nog een uitkering ontvangen. Om nog voor boekjaar 2019 te kunnen worden geaccepteerd, moet de opzegging van het lidmaatschap schriftelijk gebeuren voor 1 september.

Jan Willem van Roessel

BIETENTEELT EN KLIMAAT

Ter gelegenheid van het afscheid van Frans Tijink als directeur van het IRS werd op 5 juni een seminar gehouden over het klimaatakkoord en de rol van de akkerbouw en de bietenteelt daarin. Innovatie is cruciaal, benadrukten meerdere sprekers. Frans Tijink is per 1 juni opgevolgd door Jan Willem van Roessel, voorheen secretaris van de raad van beheer van Cosun.

Pieter van Geel, voorzitter van de klimaattafel Landbouw en Landgebruik, ging in zijn inleiding in op de grote maatschappelijke uitdaging om de CO₂-emissie substantieel te verlagen. Hij wees daarbij op de CO₂-footprint van de voedselproductie, maar ook op de mogelijkheden van productie van hernieuwbare energie. Om de doelen in de landbouw te bereiken is innovatie essentieel. Van Geel doelde daarbij specifiek op bodemgerelateerde thema's. Hij verwacht dat het kabinet nog voor de zomer met een besluit komt over het klimaatbeleid. Vanuit de zaal werd in een reactie aangedrongen op goede randvoorwaarden. Ook werd gepleit voor meer maatschappelijke waardering voor de telers.

Bemesting

Matthé Elema, directeur van Brancheorganisatie Akkerbouw, ging in op thema's als groene energie, koolstofvastlegging, eiwit- en rustgewassen en precisielandbouw, die de kern vormen van klimaatagenda akkerbouw van de Brancheorganisatie. Martin van Ittersum, hoogleraar plantaardige productiesystemen bij de WUR, haalde ondermeer de forse opbrengststijgingen in de bietenteelt aan. Hij wees op de uitdagingen op het gebied van de N-bemesting. Van Ittersum ziet mogelijkheden om met hernieuwbare energie stikstofmeststoffen te produceren, zodat de akkerbouw niet volledig afhankelijk

is van dierlijke mest. Hij pleit ervoor het akkerbouwproductiepotentieel vooral in te zetten voor de plantaardige voedselproductie voor mensen. Diervoeding zou aldus Van Ittersum vooral moeten bestaan uit reststromen van de voedingsindustrie.

Onderzoek

Mark Stevens, hoofd onderzoek van de British Beet Research Organisation, ging vooral in op de gewasbescherming. Ook een zeer actueel thema in de akkerbouw. Klimaatverandering heeft de bietenteelt voordelen gebracht, maar tegelijkertijd nemen de risico's op schade toe door weersextremen en ziektes en plagen. Hier ligt veel werk voor onderzoekers en veredelaars.

Albert Markusse, CEO van Royal Cosun, wees op het grote belang van innovatie. Het IRS heeft daarin een belangrijke rol gehad en zal die ook nu hebben. Het gaat daarbij om uitdagingen in de teelttechniek, maar ook om oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Hiervoor is een integrale, holistische benadering nodig. Markusse sprak verder lovende woorden over de inzet van Frans Tijink voor 'zijn mensen'.

25 jaar

Frans zelf ging in op zijn 25-jarige loopbaan bij het IRS. Een periode, waarin de bietenteelt zich sterk ontwikkeld heeft. Qua opbrengstverhoging, maar ook qua technische vooruitgang en de opsporing

Frans Tijink

van nieuwe pathogenen en de bestrijding daarvan. Adri Bossers, bietenteler en voorzitter van het bestuur van het IRS, bedankte Frans voor zijn jarenlange bijdrage aan de verbetering van de teelt. Hij wees daarbij ook op het teamwork door de medewerkers van het IRS. Ook Bossers wenste Jan Willem van Roessel veel succes in zijn nieuwe functie. Met de recente verhuizing van het IRS naar het Cosun innovation center heeft Frans een organisatie overgedragen die klaar is voor de toekomst.

Gert Sikken

EEN SPROEIBOOM VOOR HET WATERMANAGEMENT

Steeds vaker is watertekort 'een dingetje' in de akkerbouw. Gian Scheele (27) uit Zaamslag heeft dit voorjaar een beregeningsboom aangeschaft, zodat hij de watergift beter kan doseren. Een boom is beter voor de bodem, zegt hij.

Bij de familie Scheele is droogte een bedrijfsgegeven. "Hier is het al snel te droog. Onze polder ligt anderhalve meter hoger dan de omliggende polders. Er zijn weinig jaren dat wij de haspel niet gebruiken", vertelt Gian. "De opbrengsten afgelopen jaar waren redelijk. Maar daar hebben we dan wel vier maanden voor moeten beregenen." In het rondje langs de velden stond de haspel iedere twee weken opnieuw op hetzelfde perceel. Niet op de bietenpercelen overigens. Die zijn alleen beregend voor zover er water vanaf het naburige perceel terechtkwam. Volledig beregenen was niet zinvol. "Ze stonden er mooi op. Het had financieel weinig extra's opgeleverd", aldus Gian. "Een beregening van 25 mm kost 200 tot 250 euro per hectare. Bij een bietenprijs van 35 euro moet je voor tien ton extra bieten wel heel erg goed je best doen, wil het lonend zijn. En vaak is één keer niet genoeg. Maar of het zinvol is, blijft altijd een lastige afweging, want je wilt het maximale uit je teelt halen." Dat geldt trouwens ook voor het beste

startmoment. "Beregening is een combinatie van kennis van de grond, ervaring, de weerberichten en gevoel", stelt Gian. "Meestal begin je er te laat mee." In de zaaiuien bijvoorbeeld begint hij daarom al met beregening als de ui nog niet aan het bollen is.

Betere regulering

In mei heeft Gian een beregeningsboom aangeschaft, die water druppelt over een breedte van veertig meter. Gian verwacht er veel voordeel van. "Een waterkanon spuit het water via één nozzle in de lucht. Als je daarmee op kale grond spuit, slaat die dicht. Voor de bodem is het niet optimaal. Als de zon volle bak schijnt, is spuiten met een kanon minder effectief. Ook de wind is een beperkende factor, want het water verwaait", legt hij uit. "Met een beregeningsboom krijg je op elke plek dezelfde hoeveelheid water. Ook als het waait. Het water valt ook zachter. Doordat hij druppelt, is bovendien minder druk nodig en dus ook minder brandstof."

Met een boom kan Gian de watergift ook

beter afstemmen op de behoefte van het gewas. "Ik wil toe naar minder water geven en vaker terugkomen", vertelt hij. "25 mm is pas nodig als het loof vol erop staat. Bij jonge planten kun je met 10 tot 15 millimeter toe. Dat is met een waterkanon

Gian Scheele: 'Minder water en vaker terug'

moeilijker te realiseren." Het enige nadeel is volgens Gian de tijd die het kost om de boom van spuitspoor naar spuitspoor te verplaatsen.

Overigens blijft Gian ondanks de boom ook het waterkanon gebruiken. "Met twee beregeningsinstallaties zijn we in droogteperiodes net iets flexibeler", zegt hij.

Opletten

Dit voorjaar had de beregeningsboom ook in de bieten al zijn dienst kunnen bewijzen. De opkomst verliep met een opkomstpercentage van 70 tot 75% moeizaam. Gian heeft gezaaid op 2 april. "Een half uur na het zaaien sloeg de grond helemaal dicht door een forse regenbui van 10 mm in 10 minuten. Sproeien met 10 mm water kan dan al voldoende zijn om het ontstane korstje weg te werken. Dat gaat met een beregeningsboom beter dan met een waterkanon."

De bieten staan er inmiddels goed op. Gian teelt Tessilia KWS. Gian: "We doen heel veel gewasinspecties. Iedere twee weken loop ik samen met een adviseur

van Delphy door het gewas. Zelf word je er anders op den duur misschien toch wat nonchalanter in. Dat sluipt er geleidelijk in." Gian controleert daarnaast regelmatig ook zelf zijn gewas. "Waarnemingen doen is altijd belangrijk. In twee, drie dagen kan er heel wat gebeuren als je niet oplet, zeker met dat neonics-verbod. Met 'de beestjes' valt het voorlopig gelukkig nog mee. De bieten zijn wat later gezaaid. Misschien heeft dat ook mee geholpen."

Bieten 1 op 8

Gian zit in maatschap met zijn ouders. Ook zijn broer en zwager werken mee op het bedrijf. Met zijn zwager heeft hij ook een handel in hardhout. De maatschap heeft 100 hectare, waarvan de helft wintertarwe en -gerst. Daarnaast teelt de familie consumptieaardappelen, zaaiuien, plantuien, suikerbieten en "af en toe" bruine bonen. "De bonenteelt hangt af van de prijs en of het uitkomt met de grond", aldus Gian. "We telen aardappelen 1 op 4 en bieten 1 op 8. Daaromheen telen we graan. Dat is onze vaste rotatie. De rest

vullen we met uien en bruine bonen, net hoe dat het beste uitkomt."

De 1 op 8-bietenteelt heeft vader Johan twintig jaar geleden geïntroduceerd, toen de opbrengsten achterbleven door een te intensief teeltplan. "We teelden destijds 1 op 4, aldus Johan, nazaat van een van de oprichters van de eerste coöperatieve suikerfabriek in Sas van Gent, in 1899. De 1 op 4 in aardappelen is voorwaarde voor een rendabele opbrengst, geeft Gian aan. "Ik overweeg zelfs 1 op 5, omdat op de lichtere percelen de aaltjesdruk toeneemt. Bij een ruimere rotatie heb je meer mogelijkheden die druk te verlagen met graanteelt." Via de toegestane bespuitingen in graan is bovendien meer resultaat te boeken bij de bestrijding van onkruid als heermoes, aldus Gian. Heermoes ('kattenstaart') is een hardnekkig probleem op het bedrijf, net als de akkermelkdistel.

Grond

De bodem is niet de gemakkelijkste. Het bedrijf ligt bij een oude Schelde-arm, ingepolderd in 1850. De Scheeles behoren tot de eerste bewoners. Gian is inmiddels de zevende generatie. Het gebied was doorsneden door vlieten. Dat maakt de bodemstructuur grillig. "Bij de oude vlieten is de bodem zanderig. Dat gaat over in bokkige grond en vervolgens weer in zanderige", legt Gian uit. Elk perceel is een mengeling van 10 tot 40% afslibbaar. Gian: "De vlieten gebruiken we als kopakker of voor hooiwinning. Ook de waterputten voor beregening liggen daar. Voor de teelt van bieten en aardappelen is de grond daar minder interessant."

Bodemverbetering is een hot item op het bedrijf. Dat gebeurt onder andere door groenbemesting, champost, stalmest, landegalisatie en de aanleg van een nieuwe drainage. Gian: "We steken hier heel veel tijd in kwaliteit. Ik streef niet zozeer naar meer hectares, maar naar meer rendement van de hectares die ik heb."

Ton Schönwetter

'Niet: Meer hectares. Maar: Vooral meer rendement'

EEN TEELT VOL UITDAGINGEN

Het neonics-verbod heeft lokaal geleid tot een flinke uitdunning van het plantenbestand. De toegenomen insectendruk vraagt om extra waakzaamheid en vraagt een goede timing voor een bespuiting. Inmiddels vraagt ook de bladschimmelbestrijding weer de aandacht. De bladschimmelmonitor biedt ondersteuning.

Het is lang geleden dat er zoveel aandacht was voor de bestrijding van plaaginsecten. Het gemis aan neonicotinoïden trekt zijn spoor. Kort na de zaai en bij de opkomst zijn er meldingen gedaan van aantastingen door springstaarten en bietenkever. De overzaai als gevolg hiervan is gelukkig beperkt gebleven. Wel is lokaal het plantenbestand uitgedund. Na de opkomst - tot medio mei - werd dit gevolgd door zwarte bonenluizen in veel percelen. Ook is vaak de bietenvlieg gesignaleerd. Vele telers hebben geen ervaring met de bestrijding van de plagen. Welke middelen wanneer in te zetten op welke insecten? Hoe kan ik bij de middelenkeuze de natuurlijke vijanden behouden? Ook vinden veel bietentelers het werken met schadedrempels moeilijk. Over het algemeen kan in de praktijk een geringe aantasting worden geaccepteerd en hoeft niet elk insect te worden bestreden. Natuurlijke vijanden kunnen ook een belangrijk deel van het bestrijdingswerk uitvoeren.

Perzikluis

Vanaf medio mei kwam er ook nog de groene perzikluis bij. Hier moet zeker veel aandacht aan besteed worden. De perzikluis kan het vergelingsziektevirus overbrengen. Het risico op opbrengstschade is groot. In het verleden is op ernstig aangetaste percelen de opbrengst tot wel 50% gereduceerd. Het is daarom belangrijk de ontwikkeling van de groene

Veel aantasting door zwarte bonenluis

perzikluis goed te volgen. De agrarische dienst telt wekelijks op 75 percelen verspreid over het land de aanwezige luizen. Via het Bieten Advies Systeem (BAS) op het ledenportaal en de site van het IRS wordt de actuele stand van zaken getoond. De informatie wordt veelvuldig bekeken: in mei meer dan 25.000 keer. Wordt in een gebied op enig moment de schadedrempel overschreden, dan is het belangrijk het eigen perceel te inspecteren en zo nodig maatregelen te nemen.

Pilot Conviso Smart

De onkruidbestrijding is dit voorjaar over het algemeen voorspoedig verlopen. De werking van de middelen is effectief geweest. De droogte heeft de onkruiddruk getemperd. Door de zachte winter moet op verschillende percelen veel aandacht besteed worden aan de bestrijding van aardappelopslag.

Dit jaar wordt op twaalf percelen, verspreid over het land, ervaring opgedaan met een Smart-ras. In dergelijke rassen

Blijf alert op ziekteontwikkeling

kan het herbicide Conviso One worden ingezet. Dit middel heeft een zeer brede werking op onkruiden. Het Smart-ras is ongevoelig voor het middel, maar heeft wel een lagere opbrengst (zo'n 10%). Uit de eerste ervaringen blijken moeilijk te bestrijden onkruiden als melde, kamille en onkruidbieten goed te worden aangepakt. Typisch is dat de werking van Conviso One erg traag is. Het duurt weken, voordat de werking bij de onkruiden zichtbaar is. In geval van een ingezaaid stuifdek is dit positief: de bestrijding hiervan is met Con-

viso One uiteindelijk volledig, maar het stuifdek behoudt zijn functie tot de bieten groot genoeg zijn.

Opbrengstverwachting

Met een gemiddelde zaaidatum van 7 april is het teeltseizoen enkele dagen later gestart dan het vijfjaarlijks gemiddelde. Het plantenaantal is met minder dan 80.000 planten lager dan normaal. Op verschillende percelen, voornamelijk in het zuidwesten, heeft de droogte tijdens de opkomst parten gespeeld. In het noordoosten is het aantal planten beïnvloed door verstuiwing.

De vooral in mei relatief lage temperaturen hebben de ontwikkeling van de bieten in die periode stevig geremd. De verwachting is dat het groeipunt ergens rond 19 juni uitkomt, circa vijf dagen later dan normaal.

Begin juni was het erg droog. Het extreme neerslagtekort van 2018 is nog steeds niet volledig aangevuld. Voor de suikerbieten is dit nu nog geen probleem. De wortels ontwikkelen zich tot grotere diepte. Het groeimodel laat een benedengemiddelde opbrengstverwachting zien van circa 14 ton suiker per hectare. Het is echter moeilijk te voorspellen welk gevolg een eventuele voortzetting van de droogte zal hebben. Ook is onzeker welke

invloed het vergelingsziektevirus op de opbrengst gaat hebben.

Bladschimmelmonitor

Vanaf nu moet er weer de nodige aandacht worden besteed aan het voorkomen van bladschimmelaantasting. Bekend is dat temperatuur en vochtigheid in het gewas bepalend zijn voor de ontwikkeling van schimmels. Cercospora ontstaat bij een relatief hogere, stemphylium juist bij een wat lagere temperatuur. Vorig jaar heeft Suiker Unie in samenwerking met het IRS geëxperimenteerd met sensoren in bietenpercelen. Deze sensoren meten de actuele temperatuur en vochtigheid in het gewas. Op basis van deze metingen kan modelmatig de ontwikkeling van schimmels worden aangegeven. Ook in 2019 worden deze metingen uitgevoerd, met aanvullend waarnemingen ter validatie en verbetering van het model voor infectiekansen.

Op 150 plaatsen worden sensoren geplaatst. Via BAS op het ledenportaal zal, vergelijkbaar met de luizenwaarschuwing, actueel worden getoond wat de gemeten infectiekansen per type schimmel per sensor zijn. Bij een hoge kans op schimmelontwikkeling in de regio is het advies het eigen gewas extra te controleren.

Pieter Brooijmans

PILOT EIWITWINNING BIETENBLAD

De winning van eiwit uit reststromen staat maatschappelijk flink in de belangstelling. De eiwitten in het bietenblad zijn prima geschikt voor menselijke consumptie. De winning van het eiwit is echter nog niet zo eenvoudig. Suiker Unie heeft vorig jaar Green Protein overgenomen. Het bedrijf heeft een techniek ontwikkeld om eiwit te winnen uit bietenblad. Vorig jaar is hiermee geëxperimenteerd. De opgedane ervaringen hebben ertoe geleid dat in 2019 een pilot op grotere schaal wordt uitgevoerd. In Dinteloord wordt nu een pilot-installatie gebouwd om dagelijks circa 15 ton bietenblad te verwerken. Suiker Unie zal met verschillende telers in de regio afspraken maken om het bietenblad voor dit doel te oogsten en af te voeren.

VOOR EEN GOEDE BLADSCHIMMELBEHEERSING GAAT HET OM DE KLEINE DETAILS

Elk seizoen krijgen we te maken met bladschimmels in suikerbieten. Omdat deze voor behoorlijke opbrengstderving kunnen zorgen, is het nodig ze te beheersen. De schadedrempel ligt voor alle bladschimmels in alle rassen op de eerst waarneembare aantasting.

Een bespuiting uitvoeren bij de eerste aantasting, in dit geval rechts vlekken cercospora en links het begin van meeldauw, betekent goed waarnemen op bladschimmels vanaf de gewassluiting. De sms die u ontvangt is een signaal om te gaan waarnemen.

De omstandigheden bepalen welke bladschimmel de overhand neemt. Elke bladschimmel kent namelijk zijn eigen optimale infectie-omstandigheden. Daarnaast is de druk van de bladschimmels belangrijk: hoe krappere de rotatie met waardplanten van de betreffende bladschimmel hoe hoger de druk van deze schimmel.

Bladschimmelwaarschuwingdienst

De bladschimmelwaarschuwingdienst waarschuwt als er op twee percelen in een regio bladschimmels (roest, meeldauw, ramularia, cercospora of stemphylium) gevonden en door het IRS geveri-

fieerd zijn. De sms die dan naar u wordt verstuurd door Suiker Unie is geen advies om te gaan spuiten, maar om te gaan kijken in het perceel. Pas wanneer er in uw perceel daadwerkelijk aantasting door een bladschimmel zit is het nodig om een fungicidenbespuiting uit te voeren. Wanneer men zonder waar te nemen spuit, is het risico heel groot dat er te vroeg of juist te laat gespoten wordt. In beide gevallen leidt dit tot een veel slechtere bladschimmelbeheersing omdat de timing niet goed is. Om u als teler te helpen bij een betere timing is via het COSUN-ledenportaal onder BAS (Bieten Advies Systeem) inzicht te krijgen in de infectiekansen op basis van het in suikerbietenpercelen gemeten microklimaat. Het betreft een systeem in

ontwikkeling, maar als teler kunt u er dit jaar al uw voordeel mee doen.

Eerste vlekjes is schadedrempel

Alle bladschimmels hebben dezelfde schadedrempel. Bij het vinden van de eerste vlekjes in uw bietenperceel, moet u een bespuiting met het juiste fungicide uitvoeren om schade te voorkomen. Deze schadedrempel is rasonafhankelijk. Een vervolgbespuiting is alleen nodig als u nieuwe aantasting door bladschimmels waarneemt. Goed waarnemen voor, maar ook na de eerste bespuiting, is dus heel belangrijk!

Middelkeuze afhankelijk van schimmel

Welk fungicide u het beste kunt kiezen, hangt af van de bladschimmel die uw gewas aantast. Spuit alleen tegen een schimmel die in het gewas voorkomt en niet tegen degene die nog verwacht wordt. Uit proefveldresultaten blijkt namelijk dat de beste beheersing verkregen wordt als de fungicides worden gekozen op basis van de schimmel die op het moment van spuiten daadwerkelijk aanwezig is.

Rubriek onder
verantwoordelijkheid van:

Postbus 20, 4670 AA Dinteloord

Tel.: +31 (0) 165 516 070
Eindredactie: Jurgan Maassen

irs@irs.nl
www.irs.nl

Controleer vaker bij veel nieuw blad

De toegepaste middelen werken drie tot vier weken op geraakt blad. Bladeren of gedeeltes van bladeren die niet geraakt zijn of gevormd worden na een bespuiting zijn onbeschermd. Dit betekent dat wanneer een plant veel nieuw loof vormt er na een bespuiting sneller (na 1 week al) opnieuw moet worden gecontroleerd op uitbreiding of nieuwe aantasting door bladschimmels. Dit geldt vooral na bespuitingen vóór de maximale hoeveelheid loof van de bieten is gevormd (loofmaximum eerste helft augustus).

Wissel middelen af

Voorkom resistentievorming bij de bladschimmels tegen de gebruikte actieve stoffen door het afwisselen van middelen. Wissel middelen af gedurende het seizoen en gebruik bij voorkeur niet twee keer achter elkaar hetzelfde middel of dezelfde actieve stof. Wissel de beide groepen van triazolen en strobilurines zoveel mogelijk af. Verder is het uitvoeren van een bespuiting bij de eerste aantasting heel belangrijk.

Resistente of minder gevoelige cercospora

Ook in Nederland moet er rekening mee gehouden worden dat op de meeste percelen cercospora resistent is tegen strobilurines. Dat blijkt uit analyse van cercospora-isolaten van percelen waar de beheersing van cercospora niet lukte in 2018. Kies daarom bij aantasting door cercospora bij de eerste bespuiting voor een middel zonder strobilurine. Op vrijwel alle percelen, die via IRS-Diagnostiek onderzocht zijn, was cercospora wel te beheersen door het inzetten van de beschikbare triazolen en de bespuiting tijdig te herhalen met een andere actieve stof. Wissel alle beschikbare triazolen (epoxiconazool, difenoconazool, cyproconazool en propiconazool) met elkaar af, om resistentievorming te vertragen!

NOTEER HET VOORKOMEN VAN OPVALLEND VEEL BLINKERS IN UNITIP!

Staan er bij u op het perceel opvallend veel blinkers (zie www.irs.nl/blinker), verspreid of op plekken, noteer dit dan in Unitip, dan wordt u de volgende bietenteelt op dat perceel geholpen om een ras met aanvullende resistentie tegen rhizomanie te kiezen.

Een aantal varianten van het rhizomanievirus doorbreekt de standaardresistentie van de suikerbietenrassen. Daardoor veroorzaken ze symptomen van rhizomanie en doen (veel) schade. Voor de beheersing van deze rhizomanievarianten kunt u kiezen voor een ras met aanvullende rhizomanieresistentie (Rz1 + Rz2). Om na te gaan of een dergelijk ras nodig is, kunt u tijdens de teelt letten op de symptomen van rhizomanie (blinkers). In de kerngebieden waar de varianten al langer voor komen (Flevopolders, Noordoostpolder, Tholen, Sint Philipsland en Hoeksche Waard) kunt u beter standaard voor een ras met aanvullende rhizomanieresistentie kiezen, tenzij u zeker weet dat op uw percelen deze varianten niet voorkomen.

Bram Hanse

Voor een goede beheersing van cercospora op percelen met een nauwe rotatie bieten (1 op 4 of krapper) is het nodig

Wanneer er niet wordt waargenomen is de kans groot dat de bladschimmelbestrijding tegenvalt. Spuiten zonder te kijken zorgt voor een verkeerde timing: te vroeg of te laat. De bladschimmel ontsnapt in die gevallen en zorgt alsnog voor aanzienlijke schade.

wekelijks een gewascontrole uit te voeren. Uit de analyse van de cercospora-isolaten van de probleempcelen blijkt ook weer dat een tijdige bespuiting en het herhalen met een andere werkzame stof (andere triazool) enorm belangrijk is. Voor de beheersing van andere bladschimmels dan cercospora werken de strobilurines nog wel goed en is in geval van stemphyliumaantasting zelfs heel belangrijk!

Meer informatie over bladschimmels, middelen(keuze) en de actuele waarschuwingen van de bladschimmelwaarschuwingsdienst vindt u op www.irs.nl/bladschimmel.

Bram Hanse

INFORMATIEVE INNOVATIEDAG OVER ONKRUIDBEHEERSING

Iets voor tien uur vertrokken de eerste 9 karren volbezet naar de onderwerpen in het veld. De onderwerpen in aardappelen, bieten en cichorei lagen mooi compact bij elkaar op WUR Proefbedrijf 't Kompas in Valthermond. Samen op weg naar de gekozen onderwerpen. Mooie kans om onderweg erover bij te praten.

Zo'n 400 bezoekers kwamen 28 mei naar WUR Proefboerderij 't Kompas in Valthermond voor de Innovatiedag 2019: 'Dag, Onkruid!'. Volop horen, zien, ervaren en uitwisselen over de nieuwste inzichten, trends en innovaties op het gebied van onkruidbeheersing in (zetmeel)aardappelen, bieten en cichorei. Centraal stond inspelen op veranderingen in de gewasbescherming.

In de toekomst zal een uitgekiende mix van onder andere gewasbeschermingsmiddelen, rassen en mechanisatie nodig zijn om de onkruiden de baas te blijven. Zeker in een gebied als de Veenkoloniën waar de onkruiddruk erg hoog is. Het mooie aan deze dag was dat het programma bijna bouwplanbreed was en door verschillende partijen werd verzorgd. De organisatie was in handen van InnovatieVeenkoloniën in samen-

werking met Avebe, Suiker Unie, Sensus, WUR Open Teelten en IRS. Zie voor een korte impressie de foto's en de bijschriften, voor meer onderwerpen, beelden en informatie verwijzen we u graag naar de online impressie op www.irs.nl/280519.

Jurgen Maassen

Sjaef van der Heijden (IRS; met microfoon) liet zien dat het nog niet meevalt om zonder desmedifam en fenmedifam de onkruiden onder de knie te houden. Diverse mixen worden getoetst in deze proef in suikerbieten.

Een van de robots die getoond werd was de Husky (rechts). Deze trok een karretje met daarop een computer en een spuitboom. Op de Husky zit een camera die aardappelopslag moet herkennen. De uitdaging is om een algoritme te ontwikkelen welke om kan gaan met meerdere gewassen, verschillende seizoenen, gewasstadia, rassen, onkruiden en verschillende grondsoorten, vertelde Thijs Ruigrok (WUR).

Jan-Kees Boonman, de cichoreispecialist van het IRS (links), gaf uitleg bij twee cichoreiproeven. Een ervan is aangelegd om de werking van het bodemherbicide Bonalan te verbeteren.

In de tweede proef lagen diverse combinaties met name gericht op de bestrijding van melganzenvoet. Cichorei is een lastig gewas om onkruidvrij te houden. Wellicht dat een combinatie met mechanische onkruidbestrijding mogelijkheden biedt voor de toekomst. Bijvoorbeeld eggen en later schoffelen.

Frans Tijink (IRS) praatte de bezoekers bij over een alternatief systeem voor onkruidbeheersing: een ALS-tolerant bietenras waarin bepaalde ALS-remmende herbiciden ingezet kunnen worden. Uit het onderzoek komen de voordelen: effectief, breedwerkend ook tegen lastige onkruiden; selectief voor bieten met tolerantie; opruimen onkruidbieten; flexibel/bedrijfszeker en gebruiksgemak. Nadelen zijn: opbrengst rassen nu nog 10% lager; alleen nog rhizomanieresistent; effecten later zichtbaar en gebruiksgemak heeft een prijs. Ons beeld is dat het een interessante ontwikkeling is om praktijkervaring mee op te doen.

De Robotti, een autonome werktuigendrager van AgroIntelli, werd toegelicht door Johan Booij (WUR) en Kevin Grooters (AgroIntelli). Onder de kap zitten vier camera's voor de herkenning van bieten, aardappelen en onkruid. Er achter zit een spuitboom met om de 10 cm een dop. WUR en AgroIntelli werken aan een verbetering van het herkenningsalgoritme. De bieten werden, door de gekrulde bladeren door insectenaantastingen, minder goed herkend dan de bieten van vorig jaar.

Sigrid Arends (met microfoon en papier) en Jan Sikken (beide Delphy) vertelden over hun ervaringen en berekeningen over besparingen aan middelen en milieubelastingspunten als gebruik gemaakt wordt van een 12 meter brede rijenspuiter. Deze rijenspuiter is door Hendrik Luth samen met CHD ontwikkeld (links op de foto). Aanvullend werd dan nog geschoffeld met een camera-gestuurde schoffelaar.

APPLICATIE VOORSPELT SCHADE WITTE BIETENCYSTEAAALTJES

Bij zeer hoge besmettingen met witte bietencysteaaltjes (> 1.500 eieren en larven/100 ml grond), kan met name in droge jaren veel schade ontstaan. Ook bij partieel resistente en tolerante suikerbietenrassen kunnen de aaltjes bij een hoge druk schade veroorzaken. Dit hebben we in 2018 regelmatig waargenomen. Daarom is het belangrijk de besmetting te blijven volgen en bij een hoge besmetting uit te wijken naar een ander perceel. In de applicatie

'Witte bietencysteaaltjesmanagement' op www.irs.nl kunt u op basis van uw eigen bouwplan zien welke gewassen de bietencysteaaltjes vermeerderen en welke juist zorgen voor een vermindering van het aaltje. Het model voorspelt de mate van besmetting en de gevolgen voor de financiële opbrengst.

Linda Frijters

VRAAG EN ANTWOORD

WAAR VIND IK INFORMATIE OVER BIETEN-TOERISME EN LEVERINGSPLICHT?

In het ledenportaal is specifiek voor uw bedrijf informatie te vinden over de toewijzing, bietentoeerisme en de hoeveelheid polsuiker voor uw leveringsplicht voor campagne 2019. De informatie is te vinden onder het tabblad 'bieten'. Maak vervolgens de keuze 'Toewijzing 2019'.

KORT NIEUWS

HANDIGE OPZETLOEP

Kleine insecten en aantastingen door bladschimmels zijn soms moeilijk te herkennen. Voor telers met een smartphone is er hiervoor een praktisch hulpmiddel beschikbaar: een handig loepje dat op de smartphone voor het cameraoog geplaatst kan worden. Zo kunt u eenvoudig een foto met een vergroting maken. Deze vervolgens uitvergroot bekijken op het beeldscherm kan helpen bij het vaststellen van een probleem. Ook zijn dergelijke foto's nuttig bij overleg met de adviseur.

De opzetloepjes worden door diverse partijen aangeboden. Google op 'loep smartphone' en op het scherm verschijnt een ruim aanbod.

UNITIP-DEELNAME 100%

Alle telers hebben hun Unitip-registratie succesvol afgerond. Op 15 februari hadden zo'n zestig telers hun registratie nog niet compleet. Ze hebben dit alsnog gerealiseerd voor de definitieve sluitingsdatum van 1 juni. Een mooi resultaat.

Met het oog op dit jaar: Leg de teeltgegevens in Unitip regelmatig en tijdig vast. Ook is het zeer nuttig gegevens over plantenaantallen en bijvoorbeeld de hoeveelheid bespuitingen tegen plagen direct te registreren. Suiker Unie wil toe naar advisering op basis van actuele registraties. Bijvoorbeeld naar advisering over het gebruik van mineralen op bietenpercelen met tekorten en advisering bij het spuiten tegen bladschimmels. In combinatie met de actuele teeltgegevens kunnen deze adviezen zeer perceelsgericht gegeven worden.